

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

22.04.2013. Nr. 0420130860/A635

Uz TAP VSS-320

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai

*Par ziņojumu turpmākai rīcībai „Par
pašvaldību budžeta plānošanas vidējā
termiņā ieviešanu”*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir iepazinusies ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) sagatavoto ziņojumu turpmākai rīcībai „Par pašvaldību budžeta plānošanas vidējā termiņā ieviešanu” un to **nesaskaņo**, jo ir šādi komentāri un iebildumi:

1. LPS atbalsta ziņojumā iestrādāto priekšlikumu sasaistīt pašvaldībām pieejamos nodokļu ieņēmumus ar nodokļu ieņēmumiem valsts konsolidētajā kopbudžetā un pašvaldību izdevumu daļu ar valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumiem, tādējādi nodrošinot proporcionalitātes principa ievērošanu starp valsts un pašvaldību finanšu iespējām.
2. LPS neatbalsta pašvaldību budžeta rādītāju iekļaušanu Fiskālās disciplīnas likumā. LPS uzskata, ka būtiskākais ir nodrošināt stabilas attiecības starp valsts un pašvaldību budžeta ienākumiem. LPS dome š.g. 27. februārī pieņēma rezolūcijas „Par stabilām valsts un pašvaldību budžeta proporcijām” un „Par vidēja termiņa budžetu ietvara sarunām”, kurās tiek prasīts, sākot ar 2014. gadu, ik gadu palielināt
 - 1) pašvaldībām piekrītošo nodokļu daļu no visiem nodokļiem (ieskaitot sociālās apdrošināšanas iemaksas 2. pensiju līmenī) par vienu procentpunktu gadā, līdz pašvaldību daļa sasniegs 25% (2020. gadā), un
 - 2) pašvaldību prognozējamo izdevumu daļu valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumos – par vienu procentpunktu gadā, līdz pašvaldību daļa sasniegs 33% (2023. gadā).

Likuma normai par valsts un pašvaldību budžeta proporciju principiem jābūt pastāvīgai un, mūsdiā, tai jābūt iekļautai budžeta sistēmu regulējošā likumā „Likumā par budžetu un finanšu vadību” vai pašvaldību budžetus regulējošā likumā „Par pašvaldību budžetiem”. Pārējie jautājumi – pašvaldību budžeta deficīts, pašvaldību kapitālsabiedrību

budžeta deficīts, pašvaldību aizņēmumu palielinājums u.c. – jau ir pakārtoti jautājumi.

3. LPS priekšlikuma par valsts un pašvaldību budžeta ieņēmumu proporcijām aprakstā (ziņojuma 3. lp.) atspoguļots š.g. 14. februāra LPS Domes sēdē apspriestais variants. Š.g. 27. februāra LPS Domes sēdē pozīcija tika precizēta, prasot noteikt pašvaldībām piekrītošo nodokļu daļu no kopējiem nodokļu ieņēmumiem valsts konsolidētajā kopbudžetā, kā arī paredzot, ka vēlamā nodokļu ieņēmumu proporcija – 25% – tiktu sasniegta septiņu gadu laikā (pieaugums gadā par vienu procentpunktu). Līdz ar to LPS priekšlikums par ieņēmumu proporciju ziņojumā atspoguļots kļūdaini. Lūdzam kļūdu novērst.
4. Neizpratni rada ziņojuma 7. tabulā uzskaitītās LPS priekšlikumu priekšrocības un trūkumi. VARAM ziņojumā kā negatīvs faktors norādīts, ka LPS priekšlikuma izpildes rezultātā būtiski palielināsies pašvaldību resursu apmērs, nemainoties pašvaldību funkciju apjomam. No šāda apgalvojuma izriet, ka VARAM ieskatā šobrīd pašvaldībām piekrītošo nodokļa ieņēmumu apjoms pilnībā nodrošina visu pašvaldībām noteikto funkciju un pienākumu īstenošanu pilnā apmērā. Pretēju viedokli pauž pašvaldības, ko apliecina arī CSP pašvaldību pašvērtējumu apsekojuma dati. Uz jautājumu, vai pašvaldībai ir pietiekami finanšu līdzekļi visu autonomo funkciju veikšanai, noraidoši 2008. gadā atbildēja 73,5% pašvaldību, 2009. gadā – 77,5%, 2010. gadā – 75,4%, 2011. gadā – 65,6%.

LPS vēlas atgādināt VARAM, ka viens no Eiropas Vietējo pašvaldību hartas principiem nosaka, ka vietējo varu finanšu resursiem ir jābūt proporcionāliem pienākumiem, kas šīm varām ir noteikti konstitūcijā un ar likumu. Līdz ar to ar nepietiekamu finansējumu jau esošajām funkcijām ir neadekvāts uzstādījums papildu līdzekļu piešķiršanu saistīt tikai ar jaunu funkciju un pienākumu noteikšanu.

Kļūda pieļauta arī norādē, ka LPS piedāvāto budžeta proporciju principu ievērošana prasītu 655 milj. latu budžeta līdzekļu. Lūdzam veikt korektu aprēķinu.

5. LPS ir pārsteigta par ziņojumā izteikto apgalvojumu, ka puses ir vienojušās mainīt šobrīd spēkā esošo pašvaldību budžetu iedalījumu pamatbudžetā un speciālajā budžetā. LPS norobežojas no šā apgalvojuma, jo nevienā sarunā ar VARAM pārstāvjiem tam nav piekritusi.
6. Ziņojumā nav sniegts pietiekams pamatojums, kāpēc būtu jāmaina esošais budžetu dalījums. Dokumentā norādītais paskaidrojums, ka budžeta dalījums pamatbudžetā un speciālajā budžetā apgrūtina analīzi, izsauc izbrīnu, jo divu skaitļu saskaitīšana diez vai būtu uzskatāma par ļoti lielu apgrūtinājumu. Pašvaldību budžetu mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms tām nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti, nevis valsts institūcijām vai citiem interesentiem atvieglot budžeta analīzes veikšanu. Lūgums papildināt ziņojumu ar argumentētu

skaidrojumu, kādi būtu tieši pašvaldību ieguvumi, ja tiktu atcelts budžeta dalījums pamatbudžetā un speciālajā budžetā.

7. LPS neatbalsta nevienu no ziņojumā apskatītajiem jaunajiem pašvaldību budžeta dalījumiem – pamatdarbības / attīstības budžets vai budžets pamatfunkciju īstenošanai / budžets ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai. Pašvaldību ieņēmumu un izdevumu uzskaitē jau šobrīd tiek nodrošināta detalizētā līmenī (tiek veikta budžeta ieņēmumu un izdevumu klasifikācija pēc funkcionālajām un ekonomiskajām kategorijām, institucionālajiem sektoriem u.c.) un nepieciešamā informācija jau ir pieejama. Rīgas pašvaldībā, apstiprinot budžetu, visi ar ES un citu ārvalstu palīdzību realizētie projekti ir nodalīti pēc programmu principa, paredzot šos izdevumus vienā budžeta programmā „Līdzfinansējums Eiropas Savienības fondiem un citiem projektiem”. Ziņojumā nav sniegts pamatojums pārejai uz jaunu pašvaldību budžeta dalījumu. Tāpat vēlamies norādīt, ka jaunas sistēmas izveide pašvaldībām prasīs papildus finanšu resursus, kā arī sagaidāmas būtiskas uzskaites interpretācijas atšķirības starp pašvaldībām.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

22.04.2013. 8:47

766

Lāsma Ūbele 67326633, 29539035

Lasma.ubele@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.